

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera w Jastrzębiu-Zdroju rok szkolny 2018/2019

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 poz. 967).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (dz. U. z 2018 poz. 1457, 1560 i 1669).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 poz. 996, 1000, 1290 i 1669).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2018 poz. 1030, 1490).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2018 poz. 1446).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2018/2019
- Statut Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera w Jastrzębiu-Zdroju

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i systemem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmocniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

I. Diagnoza

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków z pracy zespołu wychowawców,
- uwagi, spostrzeżenia, wnioski pedagoga, psychologów, nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież związane jest z występowaniem szeregu czynników zewnętrznych i wewnętrznych, których interakcje mogą sprzyjać powstawaniu zachowań problemowych bądź je hamować. Zadaniem programu jest eliminacja lub redukcja czynników ryzyka, przy jednoczesnym wzmacnianiu czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to cechy, sytuacje, warunki sprzyjające powstawaniu zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka.

Po przeprowadzeniu wstępnej analizy zostały wyłonione czynniki ryzyka i czynniki chroniące wymagające działań placówki.

Czynniki ryzyka:

- u dzieci, które mają problemy we współżyciu w grupie pojawiają się zachowania agresywne albo wycofywanie się z interakcji,
- występują przypadki uczniów z zaburzonym zachowaniem, nadpobudliwych psychoruchowo bądź wycofanych,
- niektórzy uczniowie nie opanowali umiejętności prawidłowej komunikacji interpersonalnej, wielu nie potrafi rozwiązywać konfliktów i radzić sobie w sytuacjach trudnych emocjonalnie,
- występują przypadki uczniów z rodzin z problemami, zagrożonych alkoholizmem, niedostosowanych, niewydolnych, niezaradnych życiowo, zaniedbanych, niepełnych,
- nie wszyscy rodzice naszych uczniów dostatecznie angażują się w wychowanie swoich dzieci, w spędzanie czasu wolnego z dzieckiem, kontrolowanie go i pomaganie mu w nauce,
- nie wszyscy uczniowie i ich rodzice dysponują wystarczającą wiedzą na temat skutków zagrożeń społecznych oraz możliwością szukania pomocy.

Czynniki chroniące:

- uczniowie z rodzin z problemami, zagrożonych patologią społeczną, objęci są szczególną opieką pedagogiczno-psychologiczno-socjalną,

- w szkole prowadzone są różnorodne zajęcia dla dzieci ze szczególnymi trudnościami w nauce,
- szkoła posiada ofertę zajęć pozalekcyjnych,
- organizowane są liczne wycieczki i wyjścia,
- efektywnie działa Samorząd Uczniowski,
- prowadzone są akcje promujące zdrowy styl życia,
- prowadzone są zajęcia wykorzystujące metody aktywizujące, prowadzona jest indywidualizacja nauczania,
- szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi,
- nie wystąpiły przypadki uzależnienia wśród uczniów,
- nauczyciele nabywają umiejętności prowadzenia skutecznych działań profilaktycznych,
- w szkole działają świetlice dla uczniów rodziców pracujących zawodowo, w których organizowane są różne zajęcia i udzielana jest pomoc dydaktyczna.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

II. Misja szkoły

Szkoła jest uczniowi przyjazna i w atmosferze życzliwości i miłości rozwija jego osobowość i przygotowuje do życia w społeczeństwie. Uczy samodzielności, przedsiębiorczości, poczucia odpowiedzialności i godności przy akceptacji niepełnosprawności. W pracy odróżnia nas od innych stałe doskonalenie metod pracy przez kadrę, podmiotowe traktowanie uczniów i partnerskie traktowanie rodziców.

III. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły podstawowej nr 23 im. ks. prof. J. Tischnera w Jastrzębiu-Zdroju jest wychowanie świadomego i usamodzielnionego na miarę swoich możliwości człowieka z poczuciem własnej wartości. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- jest samodzielny na miarę swoich możliwości,
- jest świadomy swojej inności i неповtarzalności,
- ma poczucie własnej wartości,
- potrafi odnaleźć się w różnych sytuacjach życiowych,

- panuje nad swoimi emocjami,
- ma otwarty umysł,
- potrafi sam się uczyć,
- posiada kulturę osobistą, stosuje zasady dobrego wychowania,
- świadomie unika zagrożeń (nikotyna, alkohol, narkotyki),
- potrafi nawiązać kontakt werbalny lub pozawerbalny z otaczającymi go ludźmi,
- zna swoje miasto, region, kraj, kontynent i kulturę stworzoną przez ludzi tam zamieszkujących,
- czuje się Polakiem i Europejczykiem,
- kultywuje poznane tradycje.

IV. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole i budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 2) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 3) doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- 4) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

V. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny i psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VI. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2018/2019

Lp.	Nazwa imprezy	Forma realizacji	Odpowiedzialny	Termin
1.	Inauguracja roku szkolnego	wszyscy	Dyrektor , B. Kowalczyk, E. Hadam, P. Sawuła, A. Czajkowska-Osiadły	3 IX
2.	Wybory do Prezydium SU	Kampania wyborcza, wybory	I. Warlewska-Małecka	IX
3.	Dzień Dobrej Wiadomości	I-III, ZET	A. Podlipny	7/10 IX
4.	Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej	wszyscy	Dyrektor, A. Osiadły	14 IX
5.	Pożegnanie lata: dzień ziemniaka i drzewa	I-III, ZET	K. Grabiec, B. Porąbka	21 IX
6.	Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka Pasowanie na przedszkolaka	PP	M. Kuś, K. Pakura	20 IX
7.	Europejski Dzień Języków Obcych	konkursy	M. Pagacz, K. Szostak	26 IX
8.	Dzień Chłopaka	Imprezy klasowe	SU	IX
9.	Światowy Dzień Uśmiechu	Profilaktyka zdrowia Spotkanie z dentystą Kl. I-III i ZET	M. Gawlas , N. Budziszewska	7 X
10.	Tydzień pisania listów	IV - VIII SP, G	H. Konieczny, K. Sitkowska	10 - 14 X
11.	Dzień Komisji Edukacji Narodowej	IV-VIII, G apel	M. Sidor, M. Osóbka	13 X
12.	Dzień Papieski	IV – VII, G Konkurs wiedzy o Janie Pawle II	ks. W. Pawlik, S. Sikora	16 X
13.	Dzień kundelka	PP, I-III	A. Bielawska, A. Biegesz	25 X
14.	100 Rocznica Odzyskania	wszyscy	A. Bura, A. Czajkowska –	5-9 XI

	Niepodległości		Osiadły	
15.	Dzień Życzliwości	konkurs	SU	21 XI
16.	Dzień Pluszowego Misia	PP, I - III SP	B. Kowalczyk	26 XI
17.	Andrzejki	PP, I-III IV - VII	Wychowawcy świetlic, J. Jacków, L. Sztabła	30 XI
18.	Dyskoteka Andrzejkowa	wszyscy	SU	30 XI
19.	Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych	warsztaty/dzień otwarty szkoły	M. Zarzyka, S. Sikora, A. Rzepiak	XII
20.	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza	Kampania informacyjna	J. Olesińska wychowawcy	XII
21.	Dzień Regionu	wszyscy	A. Bura, D. Bosowska, A. Widz - Malkowska	4 XII
22.	Mikołajki	wszyscy	P. Mocko, J. Jacków	6 XII
23.	Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka	SP, G, ZET Kampania informacyjna	wychowawcy	11 XII
24.	Wigilia szkolna	wszyscy	A. Czajkowska – Osiadły, W. Woś, M. Sawuła	21 XII
25.	Jasełka	wszyscy	M. Mętel, N. Budziszewska, I. Sowa	21 XII
26.	Dzień Babci i Dziadka	PP, I - III SP, ZET Występy dla pensjonariuszy Domu Opieki Społecznej	Wychowawcy Zespół teatralny	I
27.	Integracyjne kolędowanie		muzycy	I
28.	Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu	VII-VIII SP, G	Wychowawcy	27 I
29.	Dzień Bezpiecznego Internetu (warsztaty dla uczniów i rodziców)	SP, G, ZET Kampania informacyjna	P. Świąder, B. Porąbka	6 II
30.	Zabawa karnawałowa	I-III IV - VIII	Wychowawcy świetlic	7-8 II
31.	Międzynarodowy Dzień Kobiet	Imprezy klasowe	SU	8 III
32.	Dzień Patrona	Wszyscy Apel, Konkurs wiedzy o patronie	W. Pawlik, R. Kaczorowski, A. Kowalska	12 III
33.	Festiwal Poezji Dziecięcej „Wesołe Strofy”	PP, SP, ZET	B. Skowrońska A. Czajkowska – Osiadły	28 III
34.	Przygotowanie zespołu do udziału w festiwalu poezji		M. Świąder, A. Bura	28 III
35.	Pierwszy Dzień Wiosny	SP,G Przejęcie władzy przez SU	SU	21 III
36.	Światowy Dzień Zespołu Downa	Kampania informacyjna	A. Biegesz, J. Szruk	21 III
37.	Światowy Dzień Świadomości Autyzmu	konferencja	B. Skowrońska, A. Czajkowska-Osiadły	IV

38.	Wielkanocne zwyczaje	Imprezy klasowe	wychowawcy	IV
39.	Światowy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej	IV - VIII, G Wystawa tematyczna	A. Michalik, R. Kaczorowski	12 IV
40.	Międzynarodowy Dzień Ziemi	Wszyscy Konkurs „Jestem eco”	M. Urbaniak, B. Kaczmarczyk-Celary	IV
41.	Święto Flagi	wszyscy	M. Osóbka, R. Wróbel	30 IV
42.	Święto Konstytucji 3 Maja			
43.	Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną	Impreza zewnętrzna	A. Czajkowska – Osiały, I. Warlewska-Matecka	V
44.	Dzień Europy	SP, G	M. Kozielska, M. Pagacz	9 V
45.	Dzień Dziecka	wszyscy	G. Żmijewska-Stec, M. Królewska, K. Wowra	1 VI
46.	Cała Polska Czyta Dzieciom	PP, SP, ZET	H. Konieczny, K. Dąbkowska	4 – 12 V
47.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	wszyscy	I. Warlewska-Matecka	21 VI
48.	Zawody sportowe w ramach Olimpiad Specjalnych	KOS „Iniemamocni”	A. Gilga, S. Chrobok	Zgodnie z harmonogramem
49.	Spartakiada Integracyjna	wg listy	A. Gilga, P. Sawuła	czerwiec 2018r.
50.	Całoroczny konkurs ortograficzny	IV-VIII, G	K. Dąbkowska, H. Konieczny	

VII. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2018/2019

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Zwiększenie udziału uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.
3. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskają pomoc w odpowiedniej formie.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm. W roku szkolnym 2016/2017 uczniowie w większości przestrzegali szkolnych norm i zasad.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
  - w terminie do 1 listopada 2017 r. samorząd uczniowski ustali plan działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. W I semestrze wszyscy wychowawcy przeprowadzą co najmniej 2 godziny zajęć sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć (min. 4 godziny) psychoedukacyjnych w klasach VII i gimnazjalnych na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Nie wszyscy uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
4. Niektórzy uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Do 31 października 2017 r. wychowawcy zapoznają uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami. W roku szkolnym 2016/2017 większość uczniów w swoich zachowaniach kierowało się normami wynikającymi z przyjętych w szkole wartości.

VII. Harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	15 września 2017
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne,	nauczyciele przewodniczący zespołów zadaniowych	Wrzesień 2017 r. zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych

		prezentowanie talentów na forum szkoły, Szkolenie rady pedagogicznej zgodnie z opracowanym planem wynikającym z potrzeb	koordynator WDN	przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z orientacji zawodowej	wychowawcy, doradca zawodowy	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	Festiwal Poezji Dziecięcej „Wesołe Strofy” Szkolny konkurs karaoke	wychowawcy, organizatorzy	Zgodnie z harmonogramem
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	IV – VII, G debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy	pierwsze półrocze
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, egzaminy próbne	przewodniczący zespołu wychowawców	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym dla poszczególnych klas
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem	pedagog szkolny, wychowawcy,	zgodnie z harmonogramem zajęć
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na	działalność charytatywna, wolontariat szkolny	opiekun samorządu uczniowskiego	Zgodnie z planem pracy SU

poszanowaniu osoby ludzkiej			
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu,	Nauczyciele odpowiedzialni za imprezę, wychowawcy, nauczyciele historii	zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze, imprezy szkolne	Wychowawcy, A. Widz – Malkowska, A. Bura, D. Bosowska	Zgodnie z harmonogramem
Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, imprezy szkolne	koordynator programu Erasmus + , nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z harmonogramem
Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem
Promowanie zdrowego stylu życia	Spartakiada Integracyjna, zawody Olimpiad Specjalnych, Dzień Dziecka na sportowo, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców , akcja „Czas na zdrowie”	nauczyciele biologii, przyrody i wychowania fizycznego , wychowawcy klas koordynator akcji – B. Sypniewska	zgodnie z harmonogramem

SPOŁECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	Wrzesień 2017 r.
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Kurs mediacji dla uczniów chętnych, prowadzony przez pedagoga szkolnego. Wybory do samorządu uczniowskiego, bieżąca kontrola działalności,	Pedagog szkolny opiekun samorządu	Zgodnie z harmonogramem
	Doskonalenie kultury bycia.	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	pierwsze półrocze,
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	Opiekun SU, nauczyciel odpowiedzialny za akcję, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem
	Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy	Doradca zawodowy	drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć

	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	analiza frekwencji uczniów systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,	wicedyrektor	sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w pierwszym dniu miesiąca następującego po okresie kontroli Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny
EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	warsztaty dla uczniów lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	pedagog szkolny, wychowawcy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	zajęcia integracyjne w klasach IV - VII lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	pedagog szkolny wychowawcy	I semestr Zgodnie z harmonogramem

IX. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.